



„Je to ilustrativní příklad společenského pokrytectví. Řeči o tom, že maturantů je moc, řemeslníků málo a mladí se mají žít rukama, se staly běžnou součástí pohoršených hovorů v tramvaji i u piva. Ale ve chvíli, kdy nastane krize, jako by tahle část žákovské populace přestala existovat... Zajímají nás maturity: nebudou letošní maturanti méně vzdělaní než ti loňští? Řeší ale někdo, jak se lze distančně naučit výměnu umyvadla nebo vyzdění příčky?“ **komentuje Tomáš Feřtek veřejnou debatu o současné situaci ve školství (Respekt).**

Krátce

- **Celý první stupeň se podle ministra Blatného vrátí do škol nejdříve v polovině února.** Podmínkou jsou vyprázdněné nemocnice. „My si teď nemůžeme dovolit zdravotnický systém přetěžovat. Musíme dosáhnout toho, aby se nemocnice vyprázdnily,“ řekl ministr Blatný v [Otázkách Václava Moravce](#) (ČT24). Počet hospitalizovaných by podle něj měl ke třem tisícům klesnout zhruba za tři týdny. Ani ministr vnitra Jan Hamáček v [nedělní Partii na Primě](#) dřívější návrat prvního stupně zatím nepřipustil. Jinak by to mohlo být v případě devátáků a žáků závěrečných ročníků středních škol a konzervatoří, ti by se podle přepracovaného systému PES, o kterém by vláda měla jednat v pondělí, [mohli do škol vrátit už v 5. stupni](#) (SeznamZpravy.cz), podmínky by se mohly zmírnit i [pro malotřídky](#). Ne všichni jsou optimističtí. „Číslo, která máme dnes, jsou pořád skutečně hrozná. Nevěřím, že do poloviny února se zlepší tak, aby návrat dětí do škol byl možný. Zvláště v kombinaci s britskou mutací,“ [podotkl imunolog Hořejší v pořadu Interview](#) (CNN Prima News).
- **Ministr školství oznámí, jak budou vypadat letošní maturitní zkoušky.** První informace o tom, jakým způsobem chce ministerstvo školství maturitní zkoušky obnovit, se objevily po jednání Roberta Plagy se zástupci krajů. „Už nyní je jasné, že státní část maturit se bude skládat pouze z didaktických testů, a to v termínu 3. – 7. května 2021. Zcela odpadnou písemné práce,“ informoval o průběhu jednání [na webu kraje Vysočina](#) již v pátek radní pro oblast školství Jan Bříždala. Česká středoškolská unie zveřejnila výsledky ankety mezi svými členy. Úplné zrušení maturity její členové nepodporují. Vzhledem k dlouhému období distanční výuky považují maturanti za adekvátní její omezení. Přivítali by zrušení ústní zkoušky nebo didaktických testů. „Mohli by tak získat více času pro přípravu nejen na ostatní části, ale i na přijímací zkoušky na vysoké školy,“ [okomentoval anketu pro Týden](#) místopředseda unie Ondřej Nováček. Do diskuse se v neděli vložil premiér Andrej Babiš. „Neměly by se dělat didaktické testy, měla by být školní maturitní zkouška v plném rozsahu, pět zkušebních předmětů,“ uvedl Babiš na svém facebookovém profilu s tím, [že o věci hovořil s ministrem školství Robertem Plagou](#) (ČT24).
- **Přijímací zkoušky více než jindy otestují, jak rodina dokáže dítě připravit na testy.** „Testy letos nebudou měřit matematiku nebo češtinu, už vůbec ne nějaké obecné studijní předpoklady. Ale budou v podstatě měřit kvalitu rodinného zázemí dítěte, které nebylo rok ve škole,“ [říká v rozhovoru pro Český rozhlas Plus Miroslav Hřebecký](#). Dalším faktorem bude, jak dobře se škole podařilo „naskočit“ na distanční výuku. Většina škol podle něj zůstane u přijímaček připravovaných Cermatem, na přípravu vlastní zkoušky neměly školy dost času. Ředitel pražského waldorfského lycea Ivan Smolka to ale vítá, bude moci dát větší důraz na osobní pohovor, který je na jeho škole součástí přijímacího řízení i za normálních časů.
- **„Ať to není brzda plyn, aby se to neotevřelo a zase nezavřelo. To nikdo nechce,“** [okomentoval spekulace o otevírání škol Michal Černý, předseda Asociace ředitelů základních škol](#) (novinky.cz). Každá změna je podle něj frustrující a unaveným učitelům na náladě nepřidá.
- **Na podzim bylo s distanční výukou spokojeno 41 % rodičů. Je to méně než na jaře.** Vyplývá to z dalšího kola průzkumu Život během pandemie společnosti PAQ Research. Ve srovnání s jarem se podle 53 % rodičů distanční vzdělávání zlepšilo, podle čtvrtiny má srovnatelnou úroveň a podle 15 % se jeho kvalita zhoršila. „Kritičtější byli rodiče s nižším vzděláním, s bydlištěm mimo Prahu a z chudších rodin. Podle autorů výzkumu to může odrážet nerovnosti v českém vzdělávacím systému, protože chudší děti často chodí do hůře vybavených a méně kvalitních škol,“ [cituje irozhlas.cz autory výzkumu](#). Výsledky podle nich naznačují, že se rozdíl v kvalitě distanční výuky ve školách od jara ještě zvětšily.
- **Rodičovská linka rozšířila provoz, volání během nouzového stavu přibylo.** Na jaře rodiče řešili neshody ve výchově nebo střídání dětí mezi rozvedenými partnery, na podzim přibylo telefonátů kvůli psychickým problémům dětí. „U dospívajících se začaly objevovat různé poruchy, například odmítání škol, ztráta zájmu o školu, problémy s návyky či struktury dne, uzavřenost, úzkosti, deprese, sebepoškození, myšlenky na sebevraždu. U mladších dětí odmítání školní práce, boje s rodiči,“ [cituje ČT24 vedoucí Rodičovské linky Kateřinu Schmidovou](#).
- **Do online hodin se od pondělí začnou připojovat vedle učitelů a žáků i školní inspektoři.** Účast škol je dobrovolná. Inspektoři nemají školy za online výuku hodnotit, ale dát jim zpětnou vazbu. „Jde o snahu zjistit, jak fakticky vzdělávání ve školách probíhá, pomoci školám situaci vyhodnotit, vysledovat přístupy, které školy po mnohaměsíční zkušenosti s distančním vzděláváním aplikují,“ [řekl Blesku náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys](#).

V souvislostech

POSLANCI BUDOU HLASOVAT O NOVELE ZÁKONA O PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍCÍCH. NEPŮJDE JEN O ZAMĚSTNÁVÁNÍ NEUČITELŮ, ALE I O VÝŠI UČITELSKÝCH PLATŮ NEBO VZDĚLÁVÁNÍ ASISTENTŮ PEDAGOGA

Uprostřed hlasování o pozměňovacích návrzích přerušila v pátek v časném odpoledni poslanecká sněmovna třetí [čtení novely zákona o pedagogických pracovnících](#), vrátit by se k němu měla v úterý. [Diskuse, která hlasování předcházela](#), se zaměřovala opět téměř výhradně na paragraf 9a. Pokud zákon poslanci odhlasují, otevře se díky němu pro ředitele škol možnost zaměstnávat vysokoškoláky bez pedagogického vzdělání. Ministerstvo školství v tom vidí další cestu vedle studia vysokoškolského učitelského oboru, jak do škol dostat zájemce o učitelskou profesi v době, kdy se zejména v některých regionech učitelů nedostává.

Vedle paragrafu 9a se bude hlasovat o řadě dalších změn, a to včetně několika pozměňovacích návrhů, které k novele přidali poslanci. Jisté už například je, že až budou poslanci hlasovat o přijetí či nepřijetí zákona (s největší pravděpodobností to bude už v tomto týdnu), bude jeho součástí pozměňovací zákon pirátského poslance a místopředsedy sněmovního školského výboru Lukáše Bartoně, podle něhož má do budoucna tento zákon garantovat učitelům příjem na úrovni 130 % průměrné mzdy v zemi. V pátek po poledni pro to budoucna 56 z 99 přítomných poslanců, proti hlasovali především zástupci za hnutí ANO. „Na (Lukáši) Bartoňovi bylo po hlasování patrné překvapení, že jeho pozměňovací návrh přes nesouhlas ministra školství a hnutí ANO prošel,“ [komentuje dění ve sněmovně Josef Kopecký](#) (idnes.cz). Návrh poslancům nedoporučil ke schválení ani školský výbor sněmovny. Pokud zákon poslanci schválí, učitelé se přiřadí k soudcům a státním zástupcům, u nichž takto stát výši platů stanovuje.

[Ministerstvo školství poukázalo ve svém stanovisku](#), které ministr Robert Plaga připojil k dopisu předsedům poslaneckých klubů rozeslanému před projednáváním novely, na řadu technických problémů, které návrh na takovou fixaci učitelských platů přináší. Poukazuje například na to, že pirátský návrh napevno nastavuje rozdělení tarifních a nadtarifních složek učitelských platů, což ředitele škol omezí v možnostech odměňovat dobré učitele, pro tzv. nadtarif počítá s 1/6 částky určené na učitelské platy. Je také otázkou, jaký dopad by to mělo na státní rozpočet. [V Auditě vzdělávacího systému za rok 2019](#) EDUin uvažuje o fixaci učitelských platů podle průměrné mzdy, nebo ještě lépe na úroveň 90 % průměrného příjmu vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. Šestinu směřovanou do nadtarifů (z nichž se platí například i příplatky za třídnictví, o jejichž zvýšení budou poslanci hlasovat příští týden) považuje za nedostatečnou, doporučuje na ně vyčlenit 25 % finančních prostředků.

Podporu mezi poslanci nenašly dva pozměňovací návrhy, které současně usilovaly o zachování tzv. „malých akreditací“ u krátkodobých kurzů DVPP. Hlasování o pozměňovacích návrzích, které se týkají výše třídnických či specializačních příplatků nebo odměn pro uvádějící učitele, poslance teprve čeká. [Ministerstvo školství](#) se k zakotvení výše těchto příplatků do zákona o pedagogických pracovnících vyjádřilo nesouhlasně. Rozhodovat budou poslanci také o tom, zda nová podoba zákona o pedagogických pracovnících má zavést do škol profesi sociálního pedagoga. „Ač jde o nepříliš systémové řešení, zavedení této funkce podporujeme. Za jeho krátkou existenci v tzv. šablonách se tam, kde jej využívali, velmi osvědčil. V čase obrovských nerovností ve vzdělávání by mohl být jednou z odpovědí státu na situaci vzešlou z pandemie,“ [myslí si programový ředitel EDUin Miroslav Hřebecký](#).

Akce tohoto a příštího týdne (výběr z [EDUKalendáře](#))

- **Do 28. února jsou otevřené nominace na cenu Global Teacher Prize CZ**
- **28. 1., 14.00 – 16.00, online, Kulatý stůl SKAV a EDUin: Jednotné přijímací zkoušky ve světle koronaviru**

PODPOŘTE beduin:

Týden co týden připravujeme beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom zajistili bezplatnou dostupnost pro naše čtenáře a zároveň udrželi současnou kvalitu, potřebujeme Vaši pomoc. Dar ve výši 200 pokryje přípravu beduinu pro Vás a jednoho dalšího odběratele na celý rok.

DAROVAT